

REMISSVAR: FÖRSTÄRKT KONTROLL AV PRODUKTER MED DUBBLA ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN (DS 2021:32)

SAMMANFATTNING

Civil Rights Defenders välkomnar en revision av lagstiftningen kring kontroll av produkter med dubbla användningsområden. De föreslagna ändringarna av lagstiftningen till att även innefatta kontroll av export av cyberövervakningsprodukter och intrångsprogram är ett välkommet steg i att förhindra missbruket av dessa teknologier i repressiva syften. Civil Rights Defenders tillstyrker därför förslaget.

ÖVRIGA SYNPUNKTER

Som internationell människorättsorganisation har Civil Rights Defenders nära kontakt med människorättsförfvarare i några av världens mest repressiva länder. Genom vårt omfattande arbete med säkerhet och skydd för utsatta människorättsförfvarare ser vi på nära håll hur övervakningsteknologi och intrångsprogram används repressivt mot aktivister, journalister, advokater och andra som på olika sätt arbetar för att värna och stärka sina fri- och rättigheter. Samma teknologi som tar sig runt terroristers kryptering och in i den organiserade brottslighetens kommunikation kan vara effektivt förödande för en demokratirörelse.

Den svenska teknologisektorn är stor och ligger i framkant och Sverige har ett ansvar att se till att den avancerade teknologi som produceras här inte används för att kränka de mänskliga rättigheterna. För att säkerställa att lagstiftningen får effekt i praktiken och att teknologi inte riskerar att användas i strid med internationell rätt är Inspektionen för strategiska produkter rådgivande och utredande roll central. En viktig del av bedömningen om exporttillstånd som bör krävas för en viss produkt är frågan om vem som köper den, och när.

För att exportkontrollen skall bli effektiv i praktiken rekommenderar vi att Inspektionen för strategiska produkter för en dialog med civilsamhällesorganisationer som Civil Rights Defenders som har inblick i lokala och regionala förhållanden rörande mänskliga rättigheter och den repressiva användningen av dylika kontrollerade produkter.

Remissvaret har beretts av Martin L. Fällman.

Stockholm som ovan,

Marcin de Kaminski

Chef avdelningen för säkerhet och innovation